Ministerie van Landbouw, Visserij,
Voedselzekerheid en Natuur

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Prinses Irenestraat 6
2595 BD DEN HAAG

Directoraat-generaal Agro
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001858272854000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/lvvn

Ons kenmerk
DGA-DAD / 109130616

Datum 23 november 2026
Betreft: Gesprekken Fair2Breed en Raad van Beheer

Geachte Voorzitter,

In het Commissiedebat dieren buiten de veehouderij en dierproeven van 15 oktober 2026 heb ik toegezegd uw Kamer vóór de begrotingsbehandeling te informeren over de uitkomsten van de gesprekken die ik met Fair2Breed en de Raad van Beheer tot nu toe heb gevoerd (TZ202610-209). Ook in antwoord op Kamervragen van het lid Den Hollander over erfelijke aandoeningen en schadelijke raskenmerken gaf ik aan voor het eind van het jaar terug te komen op de uitkomsten van gesprekken met Fair2Breed (Kamerstuk 2026Z15706). Met deze brief informeer ik uw Kamer over de uitkomsten van de gesprekken met beide partijen.

Regelgeving
In de Nederlandse wetgeving (Besluit houders van dieren, artikel 3.4) is het verboden gezelschapsdieren te fokken op een wijze waarop het welzijn of de gezondheid van het ouderdier of de nakomelingen wordt benadeeld. Daaronder wordt onder andere verstaan dat bij het fokken, voor zover mogelijk, moet worden voorkomen dat ernstige afwijkingen en ziekten, schadelijke uiterlijke kenmerken en ernstige gedragsafwijkingen worden doorgegeven aan of kunnen ontstaan bij de nakomelingen.

De nieuwe EU Verordening 2026/1818 over het welzijn van honden en katten en hun traceerbaarheid (hierna; de verordening) voorziet straks in regels voor een gezonde fok van honden en katten: fokkers moeten honden of katten met schadelijke uiterlijke kenmerken ('buitensporige conformatiekenmerken') uitsluiten van de voortplanting en fokstrategieën moeten het risico op het geboren laten worden van honden of katten met erfelijke afwijkingen en ziekten ('schadelijke genotypen') tot een minimum beperken. Uiterlijk op 30 juni 2030 worden door de Europese Commissie de schadelijke uiterlijke kenmerken bij honden en katten vastgesteld die van voortplanting moeten worden uitgesloten. Uiterlijk op 30 juni 2036 gebeurt dit voor erfelijke afwijkingen en ziekten. Fokkers moeten zich door een dierenarts laten adviseren om vast te stellen of een individueel dier een schadelijk uiterlijk kenmerk heeft. Ook heeft de verordening een aantal regels voor het voorkomen van inteelt en heeft de dierenarts een rol in het lichamelijk onderzoeken van oudere fokdieren.
Nederland heeft actief bijgedragen aan de totstandkoming van de verordening en zoals aangekondigd in mijn visiebrief dieren buiten de veehouderij (Kamerstuk 28286, nr. 1484) zal ik het tijdspad volgen van de verordening. Op sommige onderdelen wil ik

echter versnellen en een stap verder gaan. Dit doe ik bijvoorbeeld met het beschikbaar stellen van een vrijwillige veterinaire fokscreening.

Beleid
Ik vind het belangrijk dat gezonde honden worden gefokt en dat fokkers kunnen checken of hun dier geschikt is om mee te fokken. Maar ook dat toekomstige baasjes een goede keuze kunnen maken bij de aanschaf van hun hond. Ik stel daarom de veterinaire fokscreening beschikbaar. Hiermee kan een dierenarts de teef of reu op algemene gezondheid en schadelijke uiterlijke kenmerken onderzoeken, om de fokker advies te kunnen geven of het individuele dier geschikt is om mee te fokken. Het Expertisecentrum Genetica Diergeneeskunde (EGD) heeft deze veterinaire fokscreening met subsidie van het ministerie ontwikkeld. Samen met de veterinaire professionals zet ik in op een goede implementatie van de nu ontwikkelde veterinaire fokscreening, zodat de dierenarts en fokker hiermee aan de slag kunnen. Ik heb het EGD subsidie verleend om de veterinaire fokscreening voor honden aan te vullen met relevante screeningsonderzoeken en DNA-testen, zodat er ook getest kan worden op erfelijke aandoeningen. Ik heb ook subsidie verleend om voor katten een soortgelijke fokscreening te ontwikkelen.

Initiatieven om te komen tot gezonde honden
Naast de veterinaire fokscreening door de dierenarts is er op de markt een scala aan private initiatieven die allemaal beogen fokkers te begeleiden en de consument van een gezonde hond te voorzien. Alle initiatieven zullen in meer of mindere mate bijdragen aan het doel van het fokken van gezonde honden. Dat vind ik een positieve ontwikkeling. Ze variëren van het kijken naar de gezondheid van de individuele ouderdieren tot het kijken naar de juiste combinatie ouderdieren. Een van de meest geavanceerde methoden hiervoor is het gebruiken van het matchmakingmodel Fit2breed van de Universiteit Utrecht, waar Fair2breed mee wil gaan werken. Maar fokkers kunnen voor een juiste combinatie ook gebruik maken van de veterinaire fokscreening, fokwaarden en kijken naar de afstamming. Dit is wat veel goede fokkers nu al doen. De module van de Universiteit Utrecht, de zogenaamde matchmakingmodule, gaat een stap verder dan wat de nationale en Europese regelgeving vereist. De matchmakingmodule richt zich op de combinatie van ouderdieren. Voor het voldoen aan de nationale wetgeving en de verordening volstaat het checken van de gezondheid van het individuele ouderdier.

Gesprekken met Stichting Fair2breed en de Raad van Beheer
Ik heb met Stichting Fair2breed en met de Raad van Beheer een aantal goede, constructieve gesprekken gevoerd. Stichting Fair2breed heeft aangegeven wat zij allemaal wil doen om te komen tot gezonde honden. Zo wil de Stichting Fair2breed gebruik maken van de veterinaire fokscreening, waar ik heel blij mee ben. Ook is gesproken over de matchmakingmodule van de Universiteit Utrecht, welke zij wil gaan gebruiken om tot de juiste combinatie van fokdieren te komen, en over de ontwikkeling van een certificaat voor gezonde pups (met o.a. een check op socialisatie). Voor de ontwikkeling van de matchmakingmodule kan de Stichting Fair2breed met een consortium een voorstel voor Publiek Private Samenwerkingsinitiatieven (PPS) indienen bij mijn ministerie. Indien de aanvraag wordt gehonoreerd wordt een deel van de ontwikkeling betaald door LVVN/EZK. Ik heb begrepen dat zij al ver gevorderd zijn m.b.t. hun aanvraag. Ook met Raad van Beheer heb ik goede gesprekken gevoerd. De Raad van Beheer gaat steeds meer en strengere eisen stellen aan de gezondheid van rashonden. Zo is zij nu bezig met het vaststellen van foknormen die een vereiste worden voor fokkers als zij een FCI stamboom willen. Ook wil zij in de toekomst fokkers van niet-rashonden gaan faciliteren bij het gezond fokken van hun honden.

Het verheugt mij dat er op allerlei manieren wordt gewerkt aan het fokken van gezonde honden. Zoals eerder aangegeven volg ik de verordening en stel ik veterinaire fokscreening beschikbaar. Ik vind het voor nu belangrijk dat iedereen op een laagdrempelige manier kan laten checken of hun hond geschikt is om mee te fokken. En dat kan met de veterinaire fokscreening, waarvoor een eigenaar terecht kan bij zijn of haar eigen dierenarts. Als alle eigenaren hun honden, waarmee zij een nestje willen, vooraf laten checken op gezondheid, dan hebben wij al een hele stap voorwaarts gezet op weg naar een gezonde fokkerij.

Het fokken van honden is iets moois. Wij dragen met elkaar de verantwoordelijkheid om dit op een verantwoorde wijze te doen. Er zijn al mooie stappen gezet en ik hoop dat wij hiermee verder gaan, ieder in zijn of haar eigen rol.

Ik beschouw hiermee de toezegging 2026Z15706, en de toezegging aan het lid Den Hollander om de Kamer vóór de begrotingsbehandeling van LVVN een brief te sturen over de uitkomst van de gesprekken met Fair2Breed en de Raad van Beheer (TZ202610-209), als afgedaan.

Hoogachtend,

Silvio P.A. Erkens
Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur